Hälso- och sjukvårdsregionrådet
Anna Starbrink (L)

INTERPELLATIONSSVAR

RS 2021-0694

2021-10-21

Svar på interpellation 2021:42 Talla Alkurdi (S) om risken för nedläggningar inom barn- och ungdomspsykiatrin

Talla Alkurdi (S) har ställt följande frågor.

1. Anser regionrådet att det räcker med enbart en BUP-mottagning för boende i södra Stockholms stad, ett område med över 80 000 barn?

2. Är regionrådet nöjd med de nuvarande upphandlingarna av BUP och de rättsprocesser som under mandatperioden drivits mot den privata aktören?

3. Kan regionrådet lova att det inte kommer bli färre BUP-mottagningar i länet?

4. Anser regionrådet att en god tillgänglighet i hela länet kommer kunna säkerställas när antalet områden minskar från 17 till 9?

5. Anser regionrådet att samverkan med kommuner och stadsdelar kommer underlättas när den nya områdesindelningen går över såväl kommun- som stadsdelsgränser?

6. Anser regionrådet att regionens vårdcentraler kommer klara av det utökade uppdraget till följd av nedskärningarna inom barn- och ungdomspsykiatrin?

Som svar vill jag anföra följande:

En trygg och tillgänglig psykiatri för barn och unga är en hög prioriterad fråga för Region Stockholm. Ett omfattande utvecklingsarbete pågår som syftar till att förbättra vården samt öka tillgängligheten.

Jag vill vara tydlig med att det inte kommer vara en fråga om någon neddragning av resurser. Detta är en strukturförändring som görs för att få en bättre sammanhållen vård kopplat till primärvårdens uppdrag för första linjen.

Just nu pågår ett gemensamt utredningsarbete av HSF och SLSO om var befintliga enheter ska förläggas lokalmässigt. Dessa enheter skulle behöva

samlokaliseras: dels av arbetsmiljöskäl, dels för att samla resurserna så att personalen kan arbeta mer i team och framför allt för att barnen och ungdomarna ska få möta ett team av experter och personalen som får större möjlighet att utveckla sin expertkunskap. När ett område innehar 80 000 barn och unga kommer troligtvis mer personal behöva avsättas för just detta område.

BUP är specialistpsykiatri. De barn och unga som lider av ångest och stress som Talla Alkurdi nämner i sin interpellation ska tas om hand i den utbyggda första linjen hos husläkarmottagningarna.

Från och med 1 december i år ska samtliga husläkarmottagningarna erbjuda utökade insatser för psykisk hälsa för barn och unga mellan 6 och 17 år (HSN 2020–0222). Det nya uppdraget innebär krav på mer kompetens och på teambaserat arbete. Insatser som ska erbjudas är psykiatrisk bedömning, psykologisk behandling, stödinsatser och konsultationer.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har löpande följt upp verksamheten utifrån tillgänglighet och kvalitet. Uppföljningarna har genomförts i enlighet med uppdragets omfattning och vårdgivarens utfästelser i sitt anbud. Uppföljningarna innefattar bland annat redovisning av utvecklingsprojekt, patientenkäter och tillgänglighet där samtliga mätområden visar på goda resultat för samtliga tre barn- och ungdomspsykiatriska mottagningar i privat regi. Förvaltningen har granskat registreringar och ekonomiska transaktioner för PRIMA Barn- och Vuxenpsykiatri Stockholm AB:s verksamheter inom barn- och ungdomspsykiatri och har inte funnit några tecken på systematiska felaktigheter. Förvaltningens bedömning är att verksamheten bedrivs enligt uppdraget med där tillhörande krav på kvalitet och patientsäkerhet. Det sammanvägda resultatet av uppföljningar och granskningar medför att förvaltningen har fortsatt förtroende för PRIMA Barn- och vuxenpsykiatri Stockholm AB sätt att bedriva barn- och ungdomspsykiatrisk verksamhet. Den tvist angående utbetald ersättning till Primas vuxenpsykiatri är nu löst.

Jag kan inte lova att det efter omstruktureringen kommer vara exakt samma antal mottagningar i Regionen. Tanken är just att det ska bli större och bättre mottagningar. HSN har beslutat om geografiska principer (HSN 2021-0365) där den andra principen är just att: *Vårdgivaren ska ha rimliga förutsättningar att bedriva effektiv specialistvård. Det kan betyda färre mottagningar med större patientunderlag och bredare specialistkompetens än idag*. Vår ambition är att BUP ska bli bättre och effektivare för de patienter som behöver BUPs hjälp, samt att vården är sammanhållen mellan husläkarmottagningarna och specialist psykiatrin för barn och unga.

Med den nya omstruktureringen minskar antalet området från 16 till 9, exklusive Norrtälje som fortsätter att finnas kvar som särskilt område. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen säkerställer den geografiska tillgängligheten genom att utforma ansvarsområdena i enlighet med den andra geografiska

principen som HSN har beslutat om, nämligen att vården ska vara tillgänglig för den som använder kollektivtrafik och patienten ska helst inte behöva åka till andra sidan av länet för att få vård. Tillgängligheten i form av att slippa vänta på besök och behandling säkerställs framför allt genom att första linjen mot psykisk ohälsa byggs ut.

En av de geografiska principerna är just att ansvarsgränserna inte skulle skära genom kommun- eller stadsdelsgränser. Det gör heller inte de ansvarsområden som HSN har beslutat om. Ingen kommun eller stadsdelsförvaltning kommer att behöva samverka med mer än ett BUP-område på strukturell nivå. Däremot kommer kommuner och stadsdelsförvaltningar fortfarande behöva samverka med andra BUP-områden för de individer som har valt att vända sig till BUP i ett annat område än där de själva bor. BUP kommer dock behöva samverka med fler kommuner och stadsdelsförvaltningar. Det går inte att undvika om man vill att BUP ska bedriva en effektiv specialistvård för de barn och ungdomar som har behov av det.

Vad gäller oron att primärvården inte kommer kunna ta emot ett ökat inflöde av barn och unga utan ett kraftigt resurstillskott vill jag påminna om att husläkarmottagningarna har fått ett resurstillskott just för omhändertagande av barn och ungas psykiska hälsa på över 60 miljoner kronor. Därutöver får husläkarmottagningarna en uppräkning på fyra procent i det budgetförslag som koalitionen presenterat för 2022.

Återigen vill jag påpeka att det inte sker några nedskärningar inom BUP. Resurserna minskar inte utan omorganiseras. Tanken är inte att husläkarmottagningarna ska ta över patienter som har behov av specialistkompetens och hör hemma i specialistpsykiatrin. Gränsen mellan specialistvård och primärvård har inte flyttats. Husläkarmottagningarnas förstärkning av första linjen riktar sig till en annan målgrupp än de som blir hjälpta av BUP, det vill säga de med mild till måttlig psykisk ohälsa. Att det är primärvården som är lämplig att ta hand om denna patientgrupp bekräftas bland annat av utredningen om God och nära vård.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Stockholm den 12 oktober 2021

Anna Starbrink